

Na początku testu każdy uczeń otrzymuje 32 punkty. Za brak odpowiedzi uczeń otrzymuje zero punktów za dane zadanie. Za każdą błędną odpowiedź odejmuje się uczniowi 1/3 punktów przewidzianych za dane zadanie. Minimalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 0. Maksymalnie można uzyskać 128 punktów.

Czas: 60 minut

Doświadczenia do testu:

1. Zapasy na zimę
2. Kiedy będzie śniadanie?
3. Podnośnik

Zadania za 3 punkty

1. Jeżeli dzisiaj jest wtorek, 12 marca 2019 roku, to który dzień tygodnia będzie dokładnie za miesiąc?

- A) wtorek
- B) środa
- C) piątek
- D) niedziela

2. Czego nie znajdziesz na niebie w bezchmurną noc?

- A) Wielkiej Niedźwiedzicy
- B) Gwiazdy Południowej
- C) Drogi Mlecznej
- D) Kasjopei

3. Nie ma miodu:

- A) rzepakowego
- B) gryczanego
- C) wrzosowego
- D) smołowego

4. Jemiola pospolita typowa jest półpaszytem i rośnie tylko na drzewach liściastych. Na jakim drzewie nie można jej spotkać?

- A) na topoli
- B) na klonie
- C) na brzozie
- D) na limbie

5. Przypomnij sobie doświadczenie *Zapasy na zimę*. Podzielono w nim kromkę chleba na pół. Jedna połowa została polana octem spirytusowym, a druga:

- A) wodą
- B) wodą z cukrem
- C) wodą z solą
- D) olejem

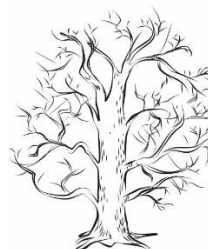
6. Podczas wdmuchiwania do woreczka foliowego kolejnych porcji powietrza zwiększamy siłę nacisku powietrza na folię woreczka. Siłę tę nazywamy siłą:

- A) tarcia
- B) wyporu
- C) grawitacji
- D) parcia

7. Z wulkanu wypływa:

- A) ropa
- B) lawa
- C) wrząca woda
- D) gaz ziemny w płynie

8. Na którym drzewie rosną żółędzie?

A)

B)

C)

D)

PAMIĘTAJ O PRZENIESIENIU ODPOWIEDZI NA KARTĘ ODPOWIEDZI

© Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych „Świetlik”

Zadania za 4 punkty

9. Woda występuje w trzech postaciach, jako: lód, ciecz i para wodna. Która z tych form może przybrać określony kształt, niezależny od naczynia, w którym się znajduje?

- A) lód
- B) ciecz
- C) para wodna
- D) wszystkie trzy: lód, ciecz i para wodna

10. W jajku gotowanym 25 minut lub dłużej pojawia się wokół żółtka sina otoczka o charakterystycznym zapachu. Jest ona związana z wydzieleniem się:

- A) wodorowęglanu
- B) wodorotlenku sodu
- C) dwutlenku węgla
- D) siarkowodoru

11. Zosia, Franek i Ignas są rodzeństwem. Przeprowadź odpowiednie obliczenia i odpowiedz na pytanie: które z dzieci jest najmłodsze?

 - wiek Zosi   - wiek Franka   - wiek Ignasia

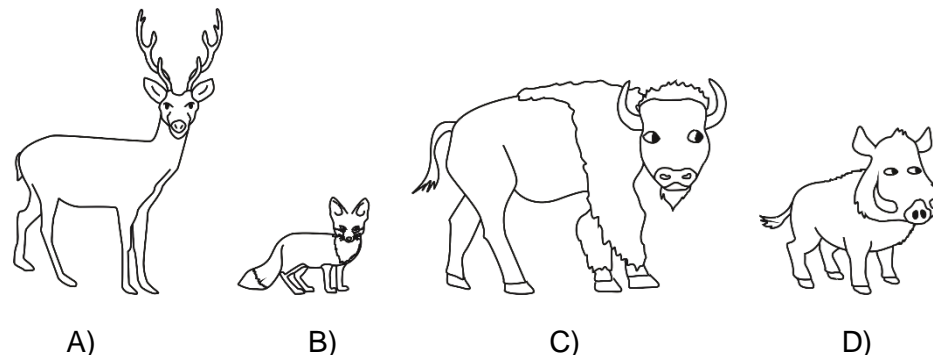
$$\triangle + \triangle = 12$$

$$\triangle \cdot \square + \square = 14$$

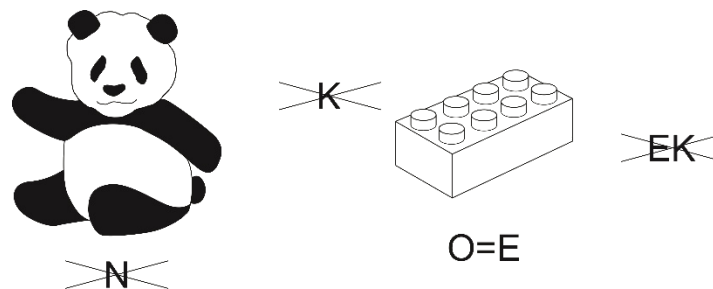
$$\triangle \cdot \square - \bigcirc \cdot \square = \triangle$$

- A) Zosia
- B) Franek
- C) Ignas
- D) żadne, bo rodzeństwo to trojaczki

12. Można spotkać watahę złożoną z:

13. Rozwiąż rebus.

Odgadnięte słowo oznacza:

- A) gatunek beznogiej jaszczurki
- B) rodzaj groźnej choroby, objawiającej się drgawkami
- C) część dłoni
- D) cienki patyczek wbity w ziemię

14. Ogniwu słoneczne wykorzystuje energię promieniowania słonecznego i zamienia ją na:

- A) energię świetlną
- B) energię mechaniczną
- C) energię elektryczną
- D) ciepło

PAMIĘTAJ O PRZENIESIENIU ODPOWIEDZI NA KARTĘ ODPOWIEDZI

15. Przypomnij sobie doświadczenie *Zapasy na zimę*. Chleb polany octem nie pokrył się pleśnią, ponieważ ocet ma właściwości konserwujące. Oznacza to, że ocet:

- A) przyspiesza pasteryzację chleba
- B) spowalnia pasteryzację chleba
- C) spowalnia rozwój drobnoustrojów
- D) przyspiesza rozwój drobnoustrojów

16. W którym z krajów nie uprawia się herbaty?

- A) w Anglii
- B) w Chinach
- C) w Japonii
- D) w Indiach

Zadania za 5 punktów

17. Przypomnij sobie doświadczenie *Podnośnik*. Przeczytaj uważnie zdania z tabelki. Wybierz odpowiednie uzupełnienie: I lub II w zdaniu pierwszym oraz odpowiednie zakończenie: X lub Y zdania drugiego, tak by oba zdania były prawdziwe.

1.	Wdmuchując powietrze do woreczka	I – zmniejszamy	ciśnienie gazu w jego wnętrzu.
		II – zwiększamy	
2.	Zjawisko to nazywamy	X – sprężaniem powietrza.	
		Y – rozprężaniem powietrza.	

- A) I - X
- B) II - X
- C) I - Y
- D) II - Y

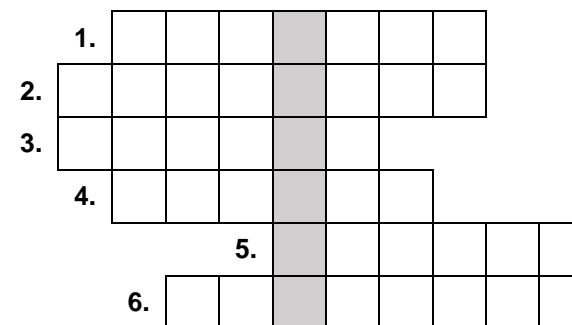
18. Jak długo żyje robotnica pszczoły miodnej, która wygryza się (wylęga się) na wiosnę?

- A) około 2 dni
- B) około 30-45 dni
- C) około 5-6 miesięcy
- D) około 5 lat

19. Auto spala 24 litry benzyny na 300 kilometrów. Jeden litr benzyny kosztuje 4 zł 50 gr. Ile trzeba zapłacić za paliwo podczas podróży tam i z powrotem do miejsca oddalonego o 1400 km?

- A) 448 zł
- B) 504 zł
- C) 1008 zł
- D) 2016 zł

20. Rozwiąż logogryf.

- 1. Planeta Układu Słonecznego położona najbliżej Słońca.
- 2. Obiekt krążący w przestrzeni kosmicznej wokół Ziemi.
- 3. Etna lub Wezuwiusz
- 4. Planeta Układu Słonecznego położona najdalej od Słońca.
- 5. Ciało niebieskie widoczne na niebie z jasną otoczką, zwaną warkoczem.
- 6. 15 minut.

Hasło powstające w wyróżnionej kolumnie logogryfu oznacza:

- A) rodzaj drzewa o rozłożystych gałęziach
- B) jeden ze wzorów, które możesz znaleźć w zeszycie
- C) pomieszczenie do przetrzymywania ptaków
- D) obiekt kosmiczny, który kiedyś uznawany był za dziewiątą planetę Układu Słonecznego

21. Wykreśl te litery, przy których zapisano fałszywe stwierdzenie.

Litwa jest sąsiadem Polski.	W
Makulatura nie jest surowcem wtórnym.	I
Żubr jest w Polsce pod ścisłą ochroną.	Y
W Europie można spotkać tygrysy żyjące na wolności.	O
Papier powstaje z drewna.	D
Lniana koszula została wyprodukowana z włókien sztucznych.	S
Na biegunie południowym Ziemi przez cały rok jest bardzo ciepło.	R
W Układzie Słonecznym znajduje się osiem planet i jedna gwiazda.	M
W Polsce nie ma już wilków.	Ł
Obecnie mamy XX w.	N
Australia leży na półkuli południowej.	A

Pozostałe litery odczytane z góry na dół utworzą hasło. Oznacza ono:

- A) nazwę najdłuższej polskiej rzeki
- B) nadchodzącą już niedługo porę roku
- C) ssaka żyjącego w norach w pobliżu zbiorników wodnych
- D) piaszczyste wzniesienie usypane przez wiatr

22. Atomy składają się z:

- A) protonów i elektronów
- B) neutronów i fotonów
- C) elektronów, protonów i neutronów
- D) elektronów, protonów i fotonów

23. Skorzystaj z informacji poniżej i odpowiedz na pytanie postawione pod tabelką.

Informacje:

Tkaniny z surowców pochodzących od ssaków zostały wyprodukowane niemal 3000 lat później niż te z surowców pochodzących od owadów. Tkanina lniana nie jest najstarszą tkaniną znaną ludzkości.

Tabela pomocnicza na notatki

tkanina	ok. 7000 lat p.n.e.	ok. 3600 lat p.n.e.	ok. 2500 lat p.n.e.	ok. 700 lat p.n.e.
bawełniana				
jedwabna				
lniana				
wełniana				

Kiedy wyprodukowano pierwsze znane ludzkości materiały bawełniane?

- A) ok. 2700 lat temu
- B) ok. 4500 lat temu
- C) ok. 5600 lat temu
- D) ok. 9000 lat temu

24. Himalaiści muszą mieć w swoim ekwipunku:

- A) butle tlenowe i specjalne skafandry do nurkowania
- B) butle tlenowe i dużo ciepłych ubrań
- C) narty i dużo ciepłych ubrań
- D) specjalne skafandry do nurkowania i dużo letnich ubrań